

Brüssel, 30. märts 2020
REV1 – asendab
26. veebruari 2019. aasta teate

TEADE SIDUSRÜHMADALE

ÜHENDKUNINGRIIGI VÄLJAASTUMINE ELIST NING ELI ÕIGUSNORMID KEMIKAALIDE REGULEERIMISE VALDKONNAS REACH MÄÄRUSE ALUSEL

Alates 1. veebruarist 2020 on Ühendkuningriik Euroopa Liidust välja astunud ja temast on saanud kolmas riik¹. Väljaastumislepinguga² on ette nähtud üleminekuperiood, mis lõpeb 31. detsembril 2020³. Kuni selle kuupäevani kohaldatakse ELi õigust täies ulatuses Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis⁴.

Üleminekuperioodi jooksul peavad EL ja Ühendkuningriik läbirääkimisi uue partnerluslepingu üle, millega nähakse eeskätt ette vabakaubanduspiirkond. Ei ole aga kindel, kas uus partnerlusleping sõlmitakse ja jõustub üleminekuperioodi lõpus. Igal juhul hakkavad uuel lepingul põhineva suhte korral turulepääsu tingimused olema väga erinevad sellest, kuidas Ühendkuningriik osaleb siseturul,⁵ ELi tolliliidus ning käibemaksu- ja aktsiisivaldkonnas.

Seetõttu tuletatakse kõigile huvitatud isikutele ja eeskätt ettevõtjatele meelde, milline on õiguslik olukord pärast üleminekuperioodi lõppu (osa A allpool). Lisaks selgitatakse käesolevas teates väljaastumislepingu teatavaid asjakohaseid väljaastumisega seotud sätteid (osa B allpool) ning õigusnorme, mida kohaldatakse Põhja-Iirimaal pärast üleminekuperioodi lõppu (osa C allpool).

Soovitused sidusrühmadele

- ¹ Kolmas riik on riik, mis ei ole ELi liige.
- ² Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping, ELT L 29, 31.1.2020, lk 7 (edaspidi „väljaastumisleping“).
- ³ Üleminekuperioodi võib pikendada ühe korra enne 1. juulit 2020 ühe kuni kahe aasta võrra (väljaastumislepingu artikli 132 lõige 1). Ühendkuningriigi valitsus on siiani üleminekuperioodi pikendamise välistanud.
- ⁴ Võttes arvesse teatavaid väljaastumislepingu artiklis 127 sätestatud erandeid, mis ei ole käesoleva teate kontekstis asjakohased.
- ⁵ Eelkõige ei ole vabakaubanduslepinguga ette nähtud (kaupade ja teenuste valdkonnas) selliseid siseturu põhimõtteid nagu vastastikune tunnustamine, päritoluriigi põhimõte ja ühtlustamine. Samuti ei kõrvalda vabakaubandusleping tolliformaalsusi ja -kontrolle, sealhulgas neid, mis puudutavad kaupade päritolu ja nende valmistamiseks kasutatud sisendeid, ega impordi- ja ekspordikeeldusid ja -piiranguid.

Käesolevas teates kirjeldatud olukorras soovitatakse kolmandas riigis, sealhulgas Ühendkuningriigis, asuvatel tootjatel ja toodete valmistajatel, kes toodavad või viivad ELi turule aineid ning segude või toodete koostises esinevaid aineid, kui aine kogus on vähemalt 1 tonn aastas, eelkõige teha järgmist:

- tagada, et registreering on ELis asuval tootjal või importijal, või
- määrata aine registreerijaks ELis asuv ainuesindaja.

ELis asuvad allkasutajad peaksid välja selgitama, kas kasutatav aine on registreeritud ELis asuva registreerija poolt. Kui see nii ei ole, peaks allkasutaja:

- tarneahelat vastavalt kohandama (st leidma teise tarnija),
- võtma Ühendkuningriigi registreerijaga ühendust veendumaks, et tal on kavas määrata ainuesindaja, või
- üleminekuperioodi lõpus registreerima aine importijana või Ühendkuningriigi registreerija määratud ainuesindajana.

A. ÕIGUSLIK OLUKORD PÄRAST ÜLEMINEKUPERIOODI LÖPPU

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei kohaldata Ühendkuningriigi suhtes⁶ enam Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet⁷. Sellel on eelkõige alljärgnevad tagajärjed.

1. REGISTREERIMINE

1.1. Ühendkuningriigis asutatud registreerija (tootja/valmistaja, importija või ainuesindaja) registreeritud ained

Vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklile 5 tuleb toodetavad või ELi turule viidavad ained ning segude või toodete koostises esinevad ained üldreeglina registreerida Euroopa Kemikaaliametis (ECHA), kui aine kogus on vähemalt 1 tonn aastas. Registreerija peab olema asutatud ELis (määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 3 punktid 4, 9 ja 11). Kui aine tootja/valmistaja on asutatud kolmandas riigis, võib see tootja/valmistaja määrata isiku, kes tegutseb tema „ainuesindajana“ (määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikkel 8). Ainuesindaja peab täitma määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 8 lõikes 2 sätestatud nõudeid, eelkõige neid, mis puudutavad teabe kättesaadavaks tegemist registreeritud ainete koguste ja tarnimise kohta.

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei kehti ELis enam Ühendkuningriigis asutatud registreerija (tootja/valmistaja, importija või ainuesindaja) registreeringud.

⁶ Määruse (EÜ) nr 1907/2006 kohaldamise kohta Põhja-Iirimaa suhtes vt käesoleva teate osa B.

⁷ ELT L 396, 30.12.2006, lk.1.

Seepärast peaksid Ühendkuningriigis asutatud ainete ja segude tootjad/valmistajad:

- registreeringu üle andma ELis asutatud tootjale või importijale või
- määrama aine registreerijaks ELis asuva ainuesindaja.

ECHA on avaldanud üksikasjalikud suunised selle kohta, kuidas registreering enne Ühendkuningriigi EList väljaastumist üle anda⁸.

Kolmandas riigis asutatud ainete ja segude tootjad/valmistajad, kes kasutavad Ühendkuningriigis asutatud ainuesindajat, peaksid registreeringu üle andma ainuesindajale ELis.

Ühendkuningriigis asutatud importijad, kes tarnivad aineid, segusid või tooteid ELi, peaksid astuma samme tagamaks, et kolmanda riigi ainete või segude tootja/valmistaja, kellelt nad impordivad, määraks aine registreerijaks ELis asuva ainuesindaja.

1.2. Teave allkasutajatele ELis

Vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklile 5 koostoimes artikli 6 lõikega 1 võib ainet või segu toota või turule viia koguses 1 tonn või rohkem aastas üksnes juhul, kui see on registreeritud vastavalt kõnealusele määrusele.

See tähendab, et pärast üleminekuperioodi lõppu ei tohi ainet, mis ei ole registreeritud vastavalt määrusele (EÜ) nr 1907/2006, enam importida Ühendkuningriigist ELi koguses 1 tonn või rohkem aastas.

Seetõttu peaksid ELi allkasutajad välja selgitama, kas kasutatav aine on registreeritud ELis asuva registreerija poolt ja kas registreering hõlmab nende kasutusalasid. Kui see nii ei ole, peaks allkasutaja:

- tarneahelat vastavalt kohandama (st leidma teise tarnija) ja juhul, kui allkasutus ei ole hõlmatud, sellest teatama, koostades ühtlasi allkasutaja kemikaaliohutuse aruande;
- võtma Ühendkuningriigi registreerijaga ühendust veendumaks, et tal on kavas määrata ainuesindaja, või
- registreerima aine importijana või Ühendkuningriigi registreerija määratud ainuesindajana.

ECHA on avaldanud loetelu kõigist ainetest, mille on registreerinud üksnes Ühendkuningriigis asutatud juriidilised isikud⁹.

⁸

https://echa.europa.eu/documents/10162/13552/how_to_transfer_uk_reach_registrations_en.pdf/1fb443ce-79de-6596-aae5-3f1033f1a5fb

⁹

<https://echa.europa.eu/et/advice-to-companies>

1.3. Andmete ühine esitamine / juhtregistreerija

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklite 11 ja 19 kohaselt on ette nähtud ühine registreerimine koos juhtregistreerijaga.

Nagu on märgitud käesoleva teate punktis 1.1, muutub Ühendkuningriigis asutatud isiku registreering pärast üleminekuperioodi lõppu kehtetuks. Kui see isik oli juhtregistreerija, tuleks astuda eespool (punktis 1.1) kirjeldatud sammud. Kui juhtregistreerija ei kavatsen neid samme astuda, peaks mõni teine ühises registreerimises osalenu juhtregistreerija rolli üle võtma.

2. AUTORISEERIMINE

2.1. Ühendkuningriigis asutatud autoriseeringu valdajad ja autoriseeringu taotlejad

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 56 lõike 1 kohaselt on nimetatud määruse XIV lisas loetletud ainete kasutamiseks ja turuleviimiseks vajalik komisjoni autoriseering.

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 62 lõike 2 kohaselt koostoimes artikli 3 punktidega 9, 11 ja 13 peavad autoriseeringu taotleja ja autoriseeringu valdaja olema asutatud ELis.

Seetõttu ei kehti ELis pärast üleminekuperioodi lõppu enam Ühendkuningriigis asutatud isiku esitatud autoriseerimistaotlus ega sellise isiku vallatav autoriseering.

Kui autoriseerimistaotlus või autoriseerimisotsus hõlmab vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 56 lõikele 2 kasutust allkasutajate poolt autoriseeringu taotleja/valdaja tarneahelas, mõjutab taotluse/autoriseeringu kehtivuse lõppemine ka neid ELis asutatud ettevõtjaid, kuna nad ei ole enam taotluse/autoriseeringuga hõlmatud.

Praegu on vastu võetud kolm eelmainitud stsenaariumi kohast autoriseerimisotsust.

Tagamaks, et allkasutajad on nende otsuste ja samuti menetluses olevate, sama stsenaariumi kohaste autoriseerimistaotluste puhul autoriseeringu/taotlusega hõlmatud, peaks Ühendkuningriigis asuv autoriseeringu valdaja/taotleja tagama, et:

- imporditegevus/taotlus antakse enne üleminekuperioodi lõppu üle ELis asutatud juriidilisele isikule. Taotluse üleandmine peab toimuma juriidilise isiku muutmise (näiteks ühinemise, jagunemise või vara müümise) tulemusena, kusjuures isik, kellele taotlus üle antakse, peab autoriseerimistaotluse kontekstis kvalifitseeruma aine tootjaks, importijaks või allkasutajaks; või
- kui autoriseeringu valdaja/taotleja on tootja, siis määrab ta üleminekuperioodi lõpuks ELis asutatud ainuesindaja.

Taotleja peab teatama ECHA-le juriidilise isiku muutmisest enne üleminekuperioodi lõppu.

2.2. Teave allkasutajatele ELis

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 56 lõike 2 kohaselt võib autoriseering hõlmata aine kasutamist allkasutaja poolt.

Seepärast peaksid autoriseeringuga hõlmatud ELis asuvad allkasutajad välja selgitama, kas nendepoolset kasutamist hõlmava autoriseeringu taotleja on asutatud Ühendkuningriigis.

Sellisel juhul peaks allkasutaja võtma ühendust autoriseeringu taotlejaga, tagamaks, et viimane astub käesoleva teate punktis 2.1 esitatud sammud. Alternatiivina võib allkasutaja juhul, kui allkasutaja kasutust hõlmavat autoriseeringut taotletakse ühiselt koos teiste ELi juriidiliste isikutega, tarnida ainet ELis asuvalt kaastaotlejalt.

B. VÄLJAASTUMISLEPINGU ASJAKOHASED VÄLJAASTUMISEGA SEOTUD SÄTTED

Väljaastumislepingu artikli 41 lõikes 1 on sätestatud, et enne üleminekuperioodi lõppu seaduslikult ELi või Ühendkuningriigi turule lastud kaupu võib ELi või Ühendkuningriigi turul jätkuvalt kättesaadavaks teha ja need võivad kõnealuse kahe turu vahel ringelda, kuni need jõuavad lõppkasutajani.

Kui ettevõtja tugineb sellele sättele, on tal kohustus mis tahes asjaomase dokumendi abil tõendada, et kaup lasti ELi või Ühendkuningriigi turule enne üleminekuperioodi lõppu¹⁰.

Nimetatud sätte kohaldamisel tähendab „turule laskmine“ kauba esmakordset tasu eest või tasuta tarnimist turule kaubandustegevuse käigus kas turustamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks¹¹. „Kauba tarnimine selle turustamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks“ tähendab, et „olemasolevast ja selgelt tuvastatavast kaubast saab pärast tootmisfaasi kahe või enama juriidilise või füüsilise isiku vahel sõlmitava sellise kirjaliku või suulise kokkuleppe ese, millega antakse üle asjaomase kauba omandiõigus, mõni muu asjaõigus või valdus, või sellise pakkumise ese, millega tehakse juriidilis(t)ele või füüsilis(t)ele isiku(te)le ettepanek taoline kokkulepe sõlmida“¹².

C. ÕIGUSNORMID, MIDA KOHALDATAKSE PÕHJA-IIRIMAAL PÄRAST ÜLEMINEKUPERIOODI LÕPPU

Pärast üleminekuperioodi lõppu kohaldatakse Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokolli¹³. Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokolli kohaldamisele annab perioodiliselt nõusoleku

¹⁰ Väljaastumislepingu artikkel 42.

¹¹ Väljaastumislepingu artikli 40 punktid a ja b.

¹² Väljaastumislepingu artikli 40 punkt c.

¹³ Väljaastumislepingu artikkel 185.

Põhja-Iirimaa assamblee, kusjuures protokollis esialgse kohaldamise periood kestab neli aastat pärast üleminekuajaperioodi lõppu¹⁴.

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis kohaselt kohaldatakse teatavaid ELi õiguse sätteid seoses Põhja-Iirimaa ja Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis. Lisaks on EL ja Ühendkuningriik Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis kokku leppinud, et selles ulatuses, milles ELi õigusnorme kohaldatakse seoses Põhja-Iirimaa ja Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis, koheldakse Põhja-Iirimaa, nagu see oleks liikmesriik¹⁵.

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis on sätestatud, et seoses Põhja-Iirimaa kohaldatavate määrust (EÜ) nr 1907/2006 Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis¹⁶.

See tähendab selles ulatuses, milles ELi õigus on Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis kohaselt kohaldatav Ühendkuningriigi suhtes seoses Põhja-Iirimaa, et kui käesoleva teate osades A ja B viidatakse ELile, käsitatakse seda viitena, mis hõlmab Põhja-Iirimaa, ning kui viidatakse Ühendkuningriigile, käsitatakse seda viitena üksnes Suurbritanniale.

Täpsemalt tähendab see muu hulgas järgmist:

a) Registreeringud:

- üldreeglina tuleb Põhja-Iirimaa toodetavad või turule viidavad ained ning segude või toodete koostises esinevad ained registreerida Euroopa Kemikaaliametis (ECHA), kui aine kogus on vähemalt 1 tonn aastas. See kehtib ka juhul, kui aine veetakse Suurbritanniast Põhja-Iirimaaale ja viiakse turule Põhja-Iirimaaal;
- Põhja-Iirimaaal toodetud ja ELi veetud aine ei ole registreerimisnõuete tähenduses imporditud aine. Põhja-Iirimaaal asutatud Ühendkuningriigi registreerija ei pea registreeringut üle andma tootjale või importijale ELis ega määrama teda ELis esindavat ainuesindajat;
- kui ainuesindaja määramine on võimalik, loetakse ainult Põhja-Iirimaaal asutatud ainuesindaja ainuesindajaks ELis (vt eespool, punkt A.1).

b) Autoriseeringud:

- määruse (EÜ) nr 1907/2006 XIV lisas loetletud ainete („XIV lisa ained“) kasutamiseks ja turuleviimiseks Põhja-Iirimaaal tuleb täita määrusega (EÜ) nr 1907/2006 ettenähtud autoriseerimisnõuded. See kehtib ka juhul, kui aine veetakse Suurbritanniast Põhja-Iirimaaale ja viiakse turule Põhja-Iirimaaal;

---

¹⁴ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikkel 18.

¹⁵ Väljaastumislepingu artikli 7 lõige 1 koostoimes Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikli 13 lõikega 1.

¹⁶ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikli 5 lõige 4 ja sama protokollis 2. lisa 23. jaotis.

- XIV lisa ainete tootmiseks ja turuleviimiseks Põhja-Iirimaa on vajalik määruse (EÜ) nr 1907/2006 kohane autoriseering.

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll välistab siiski Ühendkuningriigi võimaluse seoses Põhja-Iirimaa

- osaleda liidu otsuste tegemises ja kujundamises¹⁷;
- algatada vastuväite-, kaitsemeetmete ega vahekohtumenetlust, kui kõnealune menetlus on seotud ELi liikmesriigi kehtestatud normide või standarditega või nende antud või läbiviidud hinnangute, registreeringute, sertifikaatide, heakskiitmiste ja lubadega;¹⁸
- täita juhtivat rolli hindamistes, uurimistes ja lubade andmistes¹⁹.

Lisateavet saab ECHA spetsiaalselt Brexiti veebilehelt (<https://echa.europa.eu/et/uk-withdrawal-from-the-eu>) ning komisjoni veebilehtedelt kemikaalide kohta (https://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach_et ja http://ec.europa.eu/environment/chemicals/reach/reach_en.htm). Vajaduse korral lisatakse nendele lehtedele täiendavat teavet.

Euroopa Komisjon
Keskkonna peadirektoraat
Siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEde peadirektoraat

---

¹⁷ Kui on vaja vahetada teavet või vastastikku konsulteerida, toimub see Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikli 15 alusel loodud ühise nõuandetöörühma kaudu.

¹⁸ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikli 7 lõike 3 viies lõik.

¹⁹ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikli 13 lõige 6.